

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 12 K.
 Félévre 6 K.
 Negyedévre . . . 3 K.
 Hirdetési díj: Egyhasábos
 petilsor egyszeri hirdetése
 15 f. Közlemények sora 40 f.

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
 és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és
 kiadóhivatal ::
 Kósch Árpád
 könyvnyomdája
 Eperjes, Fő-u. 59.
 :: Telefon-szám 16. ::

Népünkért.

A pusztulás nyomán új életnek kell támadnia. Ez természeti törvény, mely egyben a természetnek önmaga folytonosságáról való gondoskodás.

Alig tették ki lábukat pusztító elleneink megyénk területéről, a nemes szívek megszólaltak, sietve siettek letörölni a könnyeket s behegeszteni a sebeket, amelyeket megyénk északi részének lakossága hosszú hónapok elkeseredett küzdelmeiben szenvedett.

Az új otthont építeni visszatérő nép az első percekben érezte már, hogy nem hagyják magára, hogy otthonának újjáalapításában részt akar venni az együttérző magyar közönség. A kassai akcióról és nagynevű szülöttünk dr. Berzeviczy Albert kezdeményezéséből megindult, segélyezést célzó mozgalomról már megemlékeztünk.

Most megyénk közönsége a maga egész teljében lát hozzá a felsegítő munkához. Szinyei Merse István főispán mult hó 31-ikére hívta meg a hatóságokat és a közönséget egy értekezletre, hogy az

oroszbetörés által sújtott lakosság felsegélyezéséből részt kérjen. Az elnöklő főispán megnyitójában hálatelt szívvel mondott köszönetet hős csapatainknak, melyek megyénk földjét vérükkel váltották meg a szenvedésektől, majd körvonalozta a teendőket, melyek a közönségre várnak, hogy a szegény lakosság ne érezze teljes súlyával a reá nehezedő megpróbáltatásokat. Hálával emlékezett meg a főispán a dr. Berzeviczy Albert által a fővárosban és dr. Fischer-Colbrie kassai püspök és dr. Siposs A. Gyula kamarai elnök által Kassán kezdeményezett akcióról.

Az értekezlet a károsult vidék helyi bizottságának elnökéül Szepesházy Imre orsz. képviselőt választotta, míg a központi végrehajtó-bizottság elnöke Szinyei Merse István főispán, alelnöke Tahy József alispán lett. A mozgalom védnökeiül az értekezlet Szmrecsányi Lajos egri érseket, dr. Berzeviczy Albert v. b. t. t., a M. T. A. elnökét és dr. Fischer-Colbrie Ágost kassai, dr. Novák István eperjesi és Geduly Henrik püspököket választotta.

A végrehajtó-bizottság pénztárosa dr. Propper József ügyvéd, könyvelője pedig

Rontsinszky Géza, az Eperjesi Bankegylet főkönyvelője lett. A végrehajtó-bizottság minden hétfőn d. e. 10—12 óráig a vármegyeház tanácstermében tart ülést. Az első ülést jún. 10-ikén tartja. Az értekezlet a következő felhívást bocsátotta ki a közönséghez:

„Az orosz betörés sújtotta sárosi lakosok felsegélyezésére alakult vármegyei bizottság elhatározta, hogy a legnagyobb eréllyel mozgalmat indít aziránt, hogy vármegyénk ellenséges pusztította részeinek lakossága hamarosan lábrakapjon s az állam és társadalom segítségével lehetőleg mielőbb megszabaduljon attól a rettenetes nyomorúságtól, amelybe a háború esélyei döntöttek.

Az elpusztult vidékek népe példát adott az állampolgári és hazafias kötelességek hű teljesítésében, egy pillanatra se tántorodott meg, s önfeláldozó hűséggel szívében hazája és királya iránt viselte el nyugodt lélekkel s a jobb jövőben bízva a végtelenül súlyos megpróbáltatásokat. Az állam és az ország társadalmá bizonyára megteszi majd a kötelességét s fölsegíti a sorssújtottakat. Az országos akció

TÁRCA.

Hadi népdal.

Ritkán akad négylevelű lóhere,
 Ki megleli, nagy szerencse jár vele;
 Ellenségünk gyarapítja erejét:
 Most lelte meg a negyedik levelét.

Baj bizony ez, hanem azért nem félünk,
 Négy ellen is valahogy csak megélünk,
 Résen leszünk, el nem hagyjuk magunkat,
 Négy ellen is győzni küldjük hadunkat.

Nekik nem szól a négy levél csodája,
 Csak annak jó, aki együtt találja,
 Ne féljen hát az se, aki babonás:
 A negyedik csak aféle ráadás.

Győzedelmünk a hármat már busítja,
 Negyedikül ránk a taljánt uszítja,
 A prédáját már előre kiszabják —
 Teszünk róla, hogy olcsón ők ne kapják.

Nem is olcsón, nem is drágán, de sehogy,
 Teszünk róla, hogy megtartsuk valahogy;
 Mienk ez a két kikötős Ádria,
 Ne legyen hát soha talján pátria.

Föl, magyarok, föl ti vitéz germánok!
 Rikoltoznak háborút a taljánok,

Nagy zajukra ha ágyuink felelnek,
 Városaik majd a porban hevernek.

Nem volt elég a nagy istencsapása?
 Kell nektek a halálágyuk bűgása!
 Majd elhangzik Rómáig is a zengés —
 Ez lesz aztán a legújabb földrengés!

Csengey Gusztáv.

...

Az olasz árulás.

Még izzó minden szó, még dermedt minden
 A szó izzó tüzeben, [hang,
 A hang dermedt jegében,
 Az árulás mérge még mindig ott lappang.

De, Istennek hála,
 Az irgalom Nála,
 Látni már tudunk.

Látjuk, mily nagy,
 Mily hatalmas,
 Mily diadalmas
 Erejű vagy,
 Ó, germán Sas,
 Ó, magyar Turul!

Ha nem az lennél: erőtlen ellened
 A pokol legundokabb ebét,
 A gyáva, hitszegő Árulást,
 Vajjon uszítaná-e most feléd?

Hódinka Tivadar.

Költemények prózában.

A modell.

Pál szobrász volt, Anikó pedig modell. Történt, hogy azalatt, míg Pál kőbe faragta Anikó testi bájait, lelkük megszerette egymást. Azontúl mindig együtt hagyták el a műtermet s amikor Pál nem dolgozott, Anikó elment szegényes művészajlékába és ott csevegve, dalolva rendezgette a porlepte gipsz-szobrocskákat.

Szerelmesek voltak és boldogok. És amint az ilyenkor már lenni szokott: ők is elábrándoztak és messze szőtték álmaiknak lenge fátyolát, el a távol jövőbe, amikor Pál nagy művész lesz, Anikó pedig az ő szerető hitvese, alkotó műzsája.

... Egy napon Pál hiába várta Anikót. Nem jött se a műterembe, se a lakására, hogy a kis gipsz-szobrocskákat rendezgesse. Ellenben hírt hozták Pál barátai, hogy látták Anikót egy öreg úrral automobilon.

A hír igaz volt. Anikót a véletlen összehozta egy öreg bácsival, akinek sok pénzén kívül jó szíve is volt. Lelkére beszélt a tapasztalatlan kis Anikónak, hogy kár a tovatűnő ifjúságot, elhervadó leányszépséget föláldozni oly haszontalan művész-szerelemnek, holott az élet csupa suhogó selyem, csupa drágakő és csupa csengő aranypénz.

És Anikót a káprázat elszédítette. Hajlott a szép szóra: selymek suhogására, csillogó aranyak szépen csengő szavára. . . .

Azóta Pál nem is látta többé Anikót.

máris gyönyörűen kezd kibontakozni s jóleső érzéssel tölt el mindnyájunkat, akiket a baj legközelebből érdekel. De úgy véljük, nekünk, akik a sorssújtottaknak legközelebbi honfitársai vagyunk, mégis legelső sorban kell kivennünk a fölségélyezés munkájában részünket, s úgyszólván közvetítőkké kell lennünk közöttük s az ország társadalma között. Minekünk, kiknek a rettenetes pusztulásról legközvetlenebbül van tudomásunk, kell megmutatnunk, hogy a segítség valóban szükséges s igazán olyanokat ér, akik arra méltóak.

A hadszíntérhez való közvetlen közelség ellenére vármegyénk lakossága a legnagyobb erővel és lelkesedéssel vett eddig is részt mindazon súlyos munkákban s áldozatokban, amelyeket a háború az otthonmaradt lakosságra reáró. Ha tehát most ismét közönségünk meleg s hazafias érzéséhez fordulunk, egyben kötelességünk azt bizalommal és gyöngédséggel tennünk; bizalommal, mert tudjuk, hogy közönségünk jószántából, minden látszólagos erkölcsi nyomás nélkül is megteszi — tán erején felül is — kötelességét; gyöngédséggel, mert a mi viszonyaink között igazán nem tudhatjuk, ki megnyit adhat. Vármegyénk lakosságának kipróbált hazaszeretetében bízva, mellőztük a gyűjtés szokásos formáit s csupán értesítjük közönségünket, hogy hova és milyen módon juttathatják el adományait közös szent célunkra. Három eperjesi pénztár szíves volt hazafias készséggel fölajánlani, hogy a hozzájuk érkező adományokat díjtalanul kezelik s tiszta 4%-kal kamatoztatják mindaddig, míg azokat céljaikra fordíthatjuk. Adományait

A csók.

A tanácsosék szalonjában előkelő társaság volt együtt. Csupa finom urak és szép, illatos asszonyok. Az egyik ablakfülkében pedig, csipkék és pálmák közé bújva, fiatalok suttogtak egymásnak — szerelemről. Elvira mondta ott el Bélának egyik barátnője legújabb kalandját.

És a babaképi Elvira, akinek mosolygó arcán az élet legszebb rózsái nyiladoztak, annyira könnyed bájjal és melegséggel ecsetelte barátnőjének ezt az esetét, hogy Bélának önkénytelenül is gyorsabban kezdett lüktetni a szíve a feszes huszárönkéntesi attila alatt, s az a pokoli vágya támadt, hogy a mitsem sejtő Elvirát hirtelen megölelje és össze-vissza csókolja azokat a kicsi piros ajkakat, melyek oly huncutkásan csevegtek, édesen csacsogtak.

Esteledett. A szalonban kigyúltak a villanyoskörtek és abban a varázslatos félhomályban, mely ott terpszkedett a csipkék és pálmák között, Béla már nem tudott a csábításnak tovább ellenállni, hanem átölelte Elvirát s egy hosszú, forró csókot lopott annak mézédese ajkaira.

Elvira a váratlan fordulattól megsemmisülten, lesütött szemekkel állt ott szótlánul, Béla pedig bűnbánóan, alig hallhatóan esdekelte bocsánatért:

— Kedves Elvira! — rebegte halkán. — Bocsásson meg. Beismerem vétkemet, de nem bírtam a sáttánnal megbirkózni. Szeretném visszavenni az adott csókot, de...

S itt elakadt a szava. Elvira azonban, aki

tehát akár azok bármelyikéhez, vagyis az Eperjesi Takarékpénztár, Eperjesi Bank-egylet, vagy Sárosvármegyei Takarékpénztárnak, akár dr. Propper József eperjesi ügyvéd úrnak, a bizottság megválasztott pénztárosának méltóztassanak elküldeni, akár végre — különösen a vidéken — a polgármester s főszolgabíró urakhoz, akiket külön is fölkértünk, hogy az adományokat elfogadni s illetékes helyre juttatni sziveskedjenek.

A természetbeni adományokat kérjük a végrehajtó-bizottsághoz elküldeni, amely naponta d. e. 10—12-ig ülésezik a vármegyeháza tanácstermében.

Végre arra kérjük hazafias közönségünket, méltóztassanak ügyünket szívükbe zárni s károsult testvéreink érdekeit a családi érzés egész melegével támogatni.

Kelt Eperjesen, az orosz betörés sújtotta sárosi lakosok felségélyezésére alakult vármegyei bizottságnak 1915. évi május hó 31-ikén tartott üléséből.

Hazafias üdvözléssel:

Szinyei Merse István s. k.,
főispán, a közp. biz. elnöke.

A nagy erőfeszítés.

Megállapítható, hogy a hitszegő Olaszország gyalázatos árulása nemhogy lehangoltságot vagy aggodalmat szült volna népünk lelkében, hanem még inkább fokozta a harci lelkesedést és elkeseredést galád ellenségeink ellen. Különösen nagy a gyűlölet természetesen a hűtlenné lett s bennünket orvul támadó volt szövetségestárs irányában, akinek vesztét vagy legalább véres megfenyítését — lehet mondani — a monarchia minden népei, még

az ittlakó olasz nemzetiségűek is egyforma lángoló haraggal kívánják.

Az olaszárulás csodálatos módon emelte vitéz katonáink harci kedvét is. Ég a vágy mindenik lelkében, hogy mentül előbb végezhessünk Oroszországgal, hogy aztán mindvalamennyi mehesse letiporni a harminc esztendeig a mi jóvóltunk napsütésének árnyékában nagyranőtt álbarátot.

És hála a magyarok Istenének, hadvezéreink bölcsességének, hős fiaink mindent fölülmuló elszántságának, ez a vágyakozás emberi számítás szerint úgylátszik mihamar valósággá is válhat, ha mink, az itthonmaradtak is kivétel nélkül mindnyájan segítünk segítségükre utolsó erőfeszítésükben azoknak, akik érettünk, hazánkért ott küzdenek a harctéren most már idestova nem-sokára egy esztendő óta.

Az esztendő évfordulóját nagy diadalal kell megünnepelnünk. Minden biztató jel megvan rá, hogy ez a diadal nem is marad el. Hadaink már Przemysl falain belül vannak. Az orosz a májusi dicsőséges harcokban csak foglyokban 263,000 embert vesztett, halottaival együtt egy félmilliót. Hindenburg számítása egyre sűrűbben igazgá válik: az orosz mindjobban megpuhul, mindapróbábbá megörlődik. Közeledik a vég kezdete. Már talán itt is van. A kis ürge Dávid legyőzi a lomha Góliátot. Akkor aztán megkezdődhetik a nagy leszámolás az álnok taliánnal.

Csak még egy utolsó erőfeszítés kell a szörnyű birkózásban. De ebben az erőfeszítésben aztán részt kell venni az egész nemzetnek. Ne maradjon el se nagy, se kicsi. Fegyverben állók adják a vérüket, *fegyvertelenek adják a pénzüket.*

Itt az alkalom: a második hadikölcsön

meg nem esküdtek senki előtt — csak egymásnak —, szerelmük a legtisztább és legboldogabb házasságnak is díszére lehetett volna.

Az emberek mégis azt mondták, hogy az csak bűnös szerelem!

*

A város másik részén, ott, ahol hatalmas kőpaloták merednek ég felé, pompás lakásban, drága bútorok között él egy másik fiatal pár. Ezeket nem a szívük őszinte vonzalma hozta össze, hanem az érdek.

Gazdagok voltak. De Margit nem viszonozhatta Sándor szerelmét, mert az ő szíve régóta másé volt. Egy fiatal festő, aki szerette, imádtta és művészelképének egész melegével körülrajongta a városszerte híres szép leányt. Azonban Margit szülei Sándort, a vagyonos bankfiút, ennek szülei viszont a milliomos szép leányt szemelték ki gyermekük élettársául s így Margitnak, bár sokáig ellenkezett, végül mégis meg kellett halnia a szülők akarata előtt: lemondott titkolt szerelméről és üres, hideg szívvel odanyújtotta kezét Sándornak, akinek aztán a felesége is lett.

És most ott élnek abban a fényűzéssel berendezett, pompás úrilakásban, ahol minden csak szerelemről, vágyról suttog édesen szép meséket az ő boldogtalan szívüknek.

Vajjon melyik a bűnösebb szerelem a kettő között: azoké-e? avagy ezeké, akik az oltár előtt esküdtek?

...

időközben magához tért zavarából, mosolyogva tiltakozott:

— Nem, Béla, azt nem veheti maga vissza, mert azáltal csak újból vétkezne... Megbocsátok magának — de, hogy az a csúnya csók ne maradjon ajkaimon emlékezésül, magam adom azt vissza magának.

És Elvira menten vissza is adta a Béla csókját.

A bűnös szerelem.

Egyazon gyárba jártak dolgozni mind a kettő. Munkába menet az úton ismerkedtek meg és hazafelé menet mindig elbeszélgettek egymással. A leány elmondta, hogy már kislány korában jutott árvaságra, és hoy azóta idegen emberek között tengődik, akik csak elszedegetik előle azt a pár hitvány koronát, amit megkeres. A férfi viszont elmondta, hogy neki sincsen senkije, csak egy özvegy édesanyja, akivel együtt lakik s akiről gondoskodnia kell, és hogy üres az otthonuk, mert nincs benne élet, csupán szomorúság. Pedig de szeretné, ha a nyitott ablakon berepülne hozzájuk egy kis dalos madárka, hozva magával derűt és vígságot az öreg bútorok és öreg bánatok közé.

S a szívük megértette egymást. Egy szép tavaszi reggelen a leány odaköltözött a férfi édesanyjához és ami szeretet, jószág lakott romlatlan szívében, azt mind magával vitte abba a kis munkáshajlékba, mely attól fogva a boldogság édenkertjévé változott.

Szerették egymást igaz vonzalomból és bár

jegyzésének t...
Muljon el az...
milliárdok ke...
százkoronács...
kezőleg. Apr...
tenger is.

Akik egyt...
van valamelye...
nálják ki az...
meg az itthon...
nek s minden...
hadikölcsönt j...
beli és hazafi...
hanem együtt...
erőfeszítésük...
üzletet is csir...

A régi pé...
kár, amiből...
megdrágította...
akinek aztán...
ban, akár te...
hasznot tehet...
ból csináljon...
azzal, hogy...
gyez s ezzel...
lelkiismeretét...
és önmagának...
akkor egy c...
véreink utolsó

EPERJESI

AZ OSZTRÁK-

...
előnyös

BET

takarékköny...
lyek mint szá...
tartama alatt...
kül lesznek.

...
:: Vesz

márka

bankjegy és...
egyéb külfö...
A legutóbb k...
kölcsönkötvény...
zett s vidéki...
előnyös felte

A Felvidék

A m. kir. A...
van. Egyik el...
viselője: *Divéky*
ezred tartaléko...
május 18-ikán...
golyótól találva

Divéky Mar...
született. Édes...
jegyző, édesany...
48-as honvédör

A divéki...
XIII. században...
A család a *Divéky*
a honfoglalás...
helyezkedett el...
élt Csorba Ta...
Divéky családi...
kék mezőben,

jegyzésének utolsó hete Siessen mindenki. Muljon el az a balvélekedés, hogy ahol milliárdok kellenek, ott a kis emberek százkoronácskái ügysemhasználnak. Ellenkezöleg. Apró vízceppkekből lesz a nagy tenger is.

Akik együtt élnek a néppel, akiknek van valamelyes hatásuk a néplélekre, használják ki az utolsó órákat, magyarázzák meg az itthonmaradtaknak, kis embereknek s minden hozzájuk tartozóknak, hogy ha hadikölcsönt jegyeznek, nemcsak becsületbeli és hazafias kötelességet teljesítenek, hanem egyúttal saját fiaikat is segítik utolsó erőfeszítésükben s ezenfölül még — jó üzletet is csinálnak.

A régi példaszó szerint: Nincs olyan kár, amiből haszon ne volna. A háború megdrágította mindennek az árát. De akinek aztán volt eladnivalója, akár jószágban, akár terményekben: az elég busás hasznot tehetett zsebre. Hát ebből a hasznból csináljon magának kiki új hasznot azzal, hogy *jól kamatozó hadikölcsönt jegyez s ezzel egyúttal nyugtassa meg a lelkiismeretét is, hogy mikor a hazának és önmagának hasznára akart válni: ugyanakkor egy csapásra segít hadbavonult véreink utolsó erőfeszítésén is.*

EPERJESI BANKEGYLET

AZ OSZTRÁK-MAGYAR BANK MELLÉKHELYE.

... Eifogadunk ...
előnyös kamatoztatás mellett

BETÉTEKET

takarékkönyvre és folyószámlára, melyek mint szabad betétek, a moratorium tartama alatt **minden felmondás nélkül** lesznek visszafizetve.

:: Veszünk előnyös árban ::

márka, dollár, rubel
bankjegy és aranypénzt, nemkülönbön egyéb külföldi pénzeket.

A legutóbb kibocsátott **6%-os magyar hadikölcsönkötvények** és egyéb, tőzsdén jegyzett s vidéki **értékpapírok** vételét s eladását előnyös feltételek mellett eszközöljük.

HIREK.

A Felvidéki Kirendeltség gyásza.

A m. kir. *Felvidéki Kirendeltségnek* gyásza van. Egyik előkelő családból származó tisztviselője: *Divéky Manó*, a cs. és kir. 71-ik gyalogezred tartalékos hadnagya, 29-éves korában, május 18-ikán reggel fél 9 órakor egy ellenséges golyótól találva, *hősi halált halt.*

Divéky Manó Alsókubinban, Árvamegyében született. Édesatyja Ágost, alsókubini kir. közjegyző, édesanyja Wieland Klára, Wieland Antal 48-as honvédeörnagynak leánya.

A divéki és kisbossányi Divéky-család a XIII. században került Nyitra megyéből Árvába. A család a *Divék*-nemzetségből származik, mely a honfoglaláskor Nyitra vármegye északi részén helyezkedett el. Egyenes őse a XIII. században élt Csorba Tamás, illetve fia: Egyed, akik a *Divéky* családi nevet először használták. Címere: két mezőben, zöld talajon, zöldlombú fa alatt

haladó medve, felül jobboldalt arany csillag, baloldalt ezüst-félhold, sisakdíszé nővő (ülő) medve.

Divéky Manó a polgári életben gazdasági segédfelügyelő volt. A magyaróvári gazdasági akadémia sikeres elvégzése után a mezőhegyesi kincstári birtokokon nyert alkalmazást, utóbb — mint a felvidéki viszonyok kitűnő ismerőjét — minisztere a Felvidéki Kirendeltséghez osztotta be. Új ügykörében különösen az állattenyésztés és a háziipar felvirágoztatása érdekében végzett csendes, de annál tartalmasabb és értékesebb munkát.

Hogy az állattenyésztésnek és a háziiparnak a Felvidéken, de különösen Árvamegyében való fellendítése mily nagy jelentőségű, ezt a viszonyok ismerői előtt felesleges fejtegetnem. Csak érdekesség szempontjából említem meg, hogy — a szeszélyes időjárás miatt — a szálás- vagy kapásnövények termesztése — a kirendeltség egyes megyéiben — bizonytalan eredményű. Előfordult, hogy július havában elfagyott a termés; a lakosság tehát — ha figyelme az állattenyésztésre nem tereltetnék — a legnagyobb nélkülözéseknek volna kitéve.

Divéky Manó kötelességtudása e téren szinte ideális fokon állott. Ha hivatása megkivánta, éjjelt nappallá téve végezte dolgait az árvai havasok mentén. Az elért eredménnyel, sikerekkel soha nem kérkedett Nyugodt, végtelenül csendes, példás szerénysége okozta, hogy dicsekvésre sohasem nyíltak meg ajkai.

Szüleitől örökölte e jeles tulajdonságait.

Édesanyja: szül. *Wieland Klára*, kinek atyja 1848-ban a magyar honvédsereg egyik kiváló tagja volt, egyszerű, de példás nevelésben részesítette gyermekeit.

Édesatyja: *Ágost*, az árvai község legtevékenyebb és legmunkásabb tagjaihoz tartozik. Közéleti tevékenységét *jóság, puritánság és őszinteség* jellemzik, aki meggyéjének szenteli tudását és egy hosszú élet értékes tapasztalatait.

Ebben az iskolában nevelkedett, nőtt fel elhunyt hősi atyja, Divéky Manó. A szülői ház, a család tradíciói testesültek meg benne.

Ugyane vonásokat észlelhetjük a család többi tagjainál is.

Bátyja: dr. Divéky István, doctor juris utriusque, okl. ügyvéd, árvaszéki elnök, az ÁRVAMEGYEI HIRLAPnak 1903-tól 1907-ig szerkesztője. Mint tüzérfőhadnagy hosszú ideig küzdött az északi harctéren.

Öccse: dr. Divéky Andor, a 71-ik gy.-e. zászlósa, a Nidamenti harcokban több ízben tűntette ki magát. Hősi tettei elismerésül a kis és nagy vitézségi éremmel tüntették ki. Jelenleg sebesülten fekszik az alsókubini Vöröskereszt-kórházban. Érdemeit Árvavármegye th. bizottságának május hó 26-ikán megtartott közgyűlésén Szinyei Merse István főispán is kiemelte, majd azokat Zmeskal György alispán indítványára jegyzőkönyvben is megörököstették.

A megboldogult unokabátyja: dr. Divéky Adorján neve is úgyszólván mindenki előtt ismeretes. A lengyel magyar barátság egyik leghivatottabb szószólója ő, aki e hazafias ügyben Eperjesen is sikeres propagandát fejtett ki néhány évvel ezelőtt.

Hát íme, itt áll előttünk az elhunyt hős és kiváló családjának képe. Azoké a férfiaké, akiknek egész élete az örökös munka jegyében folyik. Velük felelevenednek előttünk régi táblabíráink, akik nem voltak ugyan országos politikusok, de a *nemzetfenntartó* elemet képezték.

A legbámulatosabb önzetlenség jellemzi legjobban ezt a családot. A Felvidéki Kirendeltség tehát, melynek célja szintén a nép felsegítése és gyámoltása, Divéky Manóban azt a munkatársát veszítette el, aki valóban ritka szorgalommal dolgozott a nép érdekében.

Divéky Manó 1914. aug. 2-ikán, az általános mozgósításkor, vonult be Trencsénbe, ahol eleinte

ujoncokat képezett ki, utóbb résztvett az ivan-goródi csatában, hol megsebesülve, Bécsbe került egy kórházba. Felgyógyulása után szülei meglátogatására Alsókubinba ment, hol boldogan sétálgatott ott időző menyasszonyával: Zsedényi Klárával, kivel a legszebb álmokat szötte még akkor.

Január első napjaiban ismét a harctéren találjuk Divéky Manót. Előbb a Nida mellett, majd a Kárpátokban. Nem kevesebb mint harminc ütközetben vett részt. Hősi harcok a gorlicei nagyszerű áttörésnél is.

Egy szép tavaszi napon, május 18-ikának reggelén, érte utól a gyilkos golyó. Bajtársai galíciai földben helyezték örök nyugalomra.

A nagynevű, ősi *Divék nemzetség* egyik hőse hagyott itt vele bennünket. Ő azonban közöttünk van. Szent emlékét nemcsak gyászoló menyasszonya és családja, de az a felvidéki jóra való nép is megőrzi, akinek javáért ifjú életében oly eredményesen és önzetlenül dolgozott!

Egy árvai.

Följegyzések a harctér mögött.

Eperjes, június 5.

A tarnovi szép zsidóleány. — Levél az orosz harctérről. — A Felsőcsernyén garázdálkodó oroszok multjából. — A toronyban lefegyverzett orosz katona.

Nem tudom miért, de ezeken a mosolygós délutánokon olyan kedvesen, olyan szerető nagy odaadással hivatgatnak a messze kéklő hegyek, mintha csak a testvéreim volnának. Az égen fehér báránnyelűk úsznak s a végtelen gazdaságban úgy látszanak, mintha elérhetetlen fehér leányalmok volnának. A Bártfa felé vezető országúton virágba szökkentek már a hársfák s a gesztenyevirágok illata szeliden szállong a levegőben. Az úton tréncokcsik döcögnek előre, utánuk hosszú, végtelen sorokban a visszatérő menekültek szekerei. Mint egy rossz álom, úgy tűnt el a muszka horda Sárosmegye északi részéből s ahol még nemrég *Georgij Theodorovics Kusmicsov* haragjától rettegett mindenki, most jókedvű kacajról hangos a hegyoldal. A Csarnahura alatt elterülő völgyben ezerszínű virágokkal vannak díszítve a rétek s a jóillatú szántóföldeken orosz foglyok dolgoznak. Az aruk olyan kifejezéstelen, mintha csak messze gondolanának a szibériai hómezőkre, az ajkukon nincsen egy szó sem, mintha csak a bánat fagyasztotta volna be őket. A szuronyos népfőlkelő honvéd is olyan elmélázva áll mellettük, bizonyosan hazagondol most, ahol a ház előtti virágos kertben nyílik már a bazsalikum s a gyerek és asszony már kora reggel kint dolgoznak bizonyosan a mezőn. Hej, ha ő most otthon lehetne! Ha az ő kemény karja alatt hullnának a rendek. Istenem, de sokért nem adná!

Szóltanul megyek tovább a falu felé. Már látszik a felsőcsernyei templom tornya. A falu végén levő korcsmában egy mosolygós arcú kis leányka fogad. Fiatal még, nem lehet több tizenhat évesnél. A haja hullámos és olyan szépen omlik alá vállára, a szeme olyan mélytűzű és fekete, mint holdvilágos nyári éjeken Visegrád mellett a Duna vize.

— *Dávidovits Leba*, — mondotta halkán a nevét, amikor megszólítottam. Szegény leányka nemrég még szemtanúja volt a tarnovi rémnapoknak és most szüleit elvesztve eljött hozzánk ide a Kárpátok alá, mert hallotta, hogy itt a délibáb és a futóhomok hazájában a magyarok szeretik az ő szegény galíciai testvéreiket. Ő mesélt el, hogy milyen rettenetes napokat élt át Tarnovban. A gheftóban laktak a szülei s amikor november vége felé híre ment, hogy az orosz seregek veszedelmesen közelednek, a szülők összeszedték a fiatal lányokat s egy bútorraktár üres termébe befalazták őket. Így élelmezték őket hónapokig, mígnem jöttek a mi felszabadító csapataink. De

akkorra már árván maradt szegényke. A szomszédoktól tudta meg, hogy az oroszok halálra kínozták szegény öreg apját. Azzal vádolták, hogy a fogolytáborból megszökött honvédek rejteget magánál. Hiába hangoztatta ártatlanságát; amikor nem akart vallani, a katonák megkorbácsolták, majd mindkét kezét az ajtóra szögezték.

Amikor ezt elmondotta, könnyek csillantak meg a szegény kis Dávidovits Leba szemeiben. Én szótlanul néztem ki a Csarna-hura ormaira, melyet a leáldozó nap sugarai vérvörösré festettek. Az asztalon egy régi héber imakönyv hevert, az első lapon ezzel a felirással:

Immánuel!

Ne szomorkodj hát szegény kis árva, te tarnovi kis zsidóleány, Dávidovits Leba! Majd ha a vészes felhők elvontu'nak a lengyel hegyek ormairól, újra felépítik a tarnovi ghetto házeit, s akkor újra visszamehetsz a testvéreid, rokonaid közé. Addig csak érezd magad jól közöttünk, szeresd a te magyar testvéreidet!

Városunk egyik polgára fiának érdekes levelét közlöm most a családi vonatkozások elhagyásával:

„Oroszharctér, 1915. V. 25. Kedves szüleim! Sokáig emlékeztünkben fog maradni a tegnapi nap, pünkösd másodnapja. E hó 15-ike óta tart állandóan előnyomulásunk. Tegnap azonban előretolt csapatainkat át akarták törni az oroszok. Nagy erőket koncentráltak össze és délután 1/2 órakor megkezdték előnyomulásukat gyalogságunk már megerősített, beasott vonala ellen. Az ütközetet az orosz tüzéség heves tüzeleése, valamint a falvaknak gránátokkal való felgyújtása előzte meg. Ütegünk, valamint a szomszédos nehéz ütegek srappellütéssel fogadták az előretörő gyalogságokat. Órákhosszat fegyverpogás, gépfegyverkattogás és ágyúbömbölés hangja töltötte be a levegőt. Az ágyúcsövek iz-zók, az olaj már füstölög, a festék borzasztó tüzet árasztva ég le az ágyúról. Tovább löni, tüzet gyorsítani! Szinte nem is vesszük észre, hogy egy orosz üteg állandóan bennünket lö. Az előttünk, mögöttünk, mellettünk lecsapódó gránátok füstje nehézkesen száll fel a levegőbe, míg végre hozza a telefon: az ellenség visszavonulóban van, a visszavonulási területet szórni. Óriási öröm, az arcok kigyuladnak, kettőzött szorgalommal dolgozik mindenki. A támadást gyönyörűen visszavertük. Sajnos, az örömrünkbe szomorúság is vegyült, mert nekünk is komoly veszteségeink voltak.

Este nyolckor már minden nyugodt volt megint újra. Csak éjszaka kísérelték meg még egyszer a támadást az oroszok, de ez már nem volt olyan heves. . . .

Még május hó 6-ikán, az oroszok nagy visszavonulása alkalmával történt az alábbi kis eset Felsőcsernyén, amely a napirenden lévő háborús epizódok között érdemes a megemlézésre. Mikor derék seregeink Galiciában áttörték az orosz frontot, a megyénkben tartózkodó ellenség nyomban megkezdte a visszavonulást. Csapatunk üldözőbe vették őket, egy felfejlődött zászlóalj nyugtalanította a menekülő ellenséget. A falu papjánál, *Hvosdovics Mihálynál* akkor megjelent az orosz őrség s megadta magát a papnak. A falun keresztülvonultak a mi csapataink, a falu szélén azonban nem kis meglepetésükre hátulról tüzelt rájuk valaki a toronyból. Nyomában ostrom alá fogták a tornyot, ahol egy orosz katona rejtőzött s csakhamar meg is adta magát.

A katonánál rengeteg municiót és kézibombát találtak.

Gróf Tisza István levele. A miniszterelnök Sárosvármegye Gazdasági Egyesületéhez — az oroszidúta vidék lakossága érdekében kifejtett tevékenységének elismeréséül — következő levelet intézte: „Sárosvármegyei Gazdasági Egye-

sületnek Eperjes. Értésülvén arról az áldásos tevékenységről, amelyet a gazdasági egyesület az ellenség által elpusztított vidékek kiszáradai érdekében kifejtett, örömmel ragadom meg az alkalmat, hálás elismerésem nyilvánítására. Szíveskedjenek kérem ezt az elismerést és hazafiúi köszönetemet tolmácsolni azon sárosmegyei nagybirtokosok előtt is, akik az egyesület felhívására résztvettek ebben az áldásos munkában. Újabb örvendetes tanújelét látom ebben annak, hogy Sárosvármegyében élnek még a magyar földesúri osztálynak azok a nemes tradíciói, amelyek mennyi erős oszlopai a magyar állam akciójának és a magyar nemzet ügyének. Budapest, 1915. május 29. Igaz tisztelettel: *Tisza s. k.*“

Szeretetadományok. Az orosz betörés-sújtotta sárosi lakosok felsegélyezésére újabban következő adományok érkeztek be a főispánhoz: Szmracsányi Jenő 100 kor., György Samu fogatmegváltás címén 200 kor., Szankahermány köz-ség gyűjtése: a gyűjtött 3 zsák árpa és 28 zsák krumplicsillatási költségeinek levonása után készpénzben még 57 kor. 40 fill. Ehelyütt lehetetlen meg nem emlékeznünk Gallé Marcell jernyei róm. kath. plébánosról, ki nemcsak jernyei, de sztankahermányi híveivel is a háború kitörésének első percétől szeretetadományokkal siet a háború áldozatainak felsegélyezésére épp úgy, mint a Vöröskereszt konyhaszükségleteinek részbeni pótlására. Adakoztak azonkívül báró Ghillány Imre földművelésügyi miniszter három pár lovat teljes gazdasági felszereléssel 1690 kor. értékben. Baán Bertalan a Magy. Ált. Hitelbank kassai fiókjának igazgatója 50 kgr. kockacukrot.

Jegyezzünk hadikölcsön-kötvényeket!

Baán Bertalan levele. Mut számunkban megemlékeztünk volt arról a 3000-koronás adományról, melyet a Magy. Ált. Hitelbank kassai fiókja adományozott a sárosmegyei károsultak segélyezésére céljából. Most közöljük az adományt kísérő levelet, mert megérdemli a nyilvánosságot. „Méltóságos Főispán úr! A csodálat, hála és büszkeség érzésével van megtelve szívünk hősi katonáink irányában, akiknek hősi elszántsága s rettenthetetlen vitézsége megtisztította hazánk földjét az ellenség dúlásától, akik most már hazánk határain túl, messze földön üldözik az ellenség vert seregeit. A tekintély, becsület és dicsőség, amit a magyarság az öt világérszben újra élvez, az ő megható küzdelmük, az ő fenséges véráldozatuk eredménye és gyümölcse. Nem volnánk méltók a becsülésre és dicsőségre, amit számunkra kivívtak, a vérre, mit értettünk ontottak, ha áldozatkészségben és verejtékes munkában őket legalább megközelíteni nem törekednénk. Ők megtették kötelességüket, amikor a haza földjét az ellenségtől megtisztították és most, amikor véres küzdelmekben feldúlt vidékek üszkös romhalmazai merednek reánk, amikor a kenyér és hajlék nélkül maradt lakosság fordítja felénk segítségért esedklő tekintetét, újra a mienk következik. A kötelesség parancsoló szavának kívánunk tehát eleget tenni mikor a sárosmegyei véres és hősi küzdelmek színterén lakó s inséggel küzdő honfitársaink segítségére sietünk s részükre Méltóságod kezeihez a vezetésem alatt álló Magy. Ált. Hitelbank kassai fiókja részéről 3000 koronát, azaz háromezer koronát mély tisztelettel átnyújtani bátorodom. Maradtam Méltóságodnak megkülönböztetett tisztelettel, alázatos szolgája: *Baán Bertalan*, a Magy. Ált. Hitelbank kassai fiókjának főnöke.“

Nyilvános nyugtázás. A háború következtében inségbe jutott sárosmegyei lakosság felsegélyezési alapja javára dr. Propper József 500 koronát, Bielek László és neje 200 koronát, dr. Desseffy István 20 koronát adományoztak.

Adomány a vak katonák javára. Az eperjesi kir. kath. főgimn. 1914—15. isk. évben végzett VIII. o. tanulói tablómegváltás címén 50 kor.-t ajándékoztak a vak katonák részére.

A kassai gyorssegély-akció. Az oroszidúta vidék inségeseit segélyező kassai gyorssegély-akció javára fizettek be újabban a Kassai Jelzalogbankban a következő nemes emberbarátok: Sziklay Ede főispán és neje 100, Edelény Ede kir. tanácsos és neje 60, Wirtschafter Pál 40, Vlahovszky Simon és neje 20, Wlaszlovits Gusztávné (Stoósz) 20, ifj. Haltenberger Béla 20, Klausner Salamon 20, dr. Róth László 10, Móhr Béla ág. ev. lelkész 6 kor. (és természetbeni adomány). A legutóbbi napokban ismét egybegyűlt s kiegészítésként bevásárolt élelmiszerek, mint liszt, hüvelyesek, zsiradék, cukor, ruhanemű, főzőedények, bútor-darabok stb. elszállítottak három katonai társzekerrel *Sztropkóra*, ott s a környéken leendő szétosztás végett. Nem hagyhatjuk említés nélkül, hogy a mindig bőkezű Franck Henrik Fiai kassai pótkávégyáros cég újból 30 kgr. «Enrilo» kávé, Baán Bertalan bankfőnök 100 kgr. finom kockacukrot adományozott, amelynek felelerése a sárosmegyeieknek, a másik fele pedig Sztropkónak jutott. A kassai gyorssegély-akció ezzel be is fejezte áldásos működését s a legközelebbi napokban részletesen és nyilvánosan fog beszámolni igen örvendetes s az összes buzgólkodókat kielégítő eredményéről. Fogadják a nemeslelkűs jölelkű adakozók addig is a gyorssegélyben részesültek leghálásabb köszönetét.

A II. hadikölcsönre június 5-ikéig az Eperjesi Bankgyűlésnél a következő jegyzések eszközöltettek: Péchy Zsigmond országgyűlési képviselő újból 10,000, összesen 30,000 koronát, Piller Kálmán udv. tanácsos újból 5000, összesen 12,000, Szántó Zsigmond újból 7000, összesen 12,000, özv. Semsey Adolfné újból 3000, összesen 8000, Safran Manó újból 2000, összesen 5000, Varga Bertalan újból 1000, összesen 3000, özv. Kósch Árpádné újból 1000, összesen 3000, Urbán Gyula újból 500, összesen 1000, a Héthársi Takarékpénztár újból 6900, Rosenblatt Emánuel 10,000, Maléter Gyula 6000, Déri Gyula 5000, Déri Gyuláné 200, Déri György és Janka 100, Péchy Melánia Pécsújfalu 5000, Kannengieszer Lipót 5000, Geiger Fanni Tarkó 4400, Kőszeghy Józsefné 4000, Kvitkovszky Ignác 4000, Gojdiacs István Czigelka 3800, N. N. 3000, N. N. 3000, Bodnár András 2000, Cselyovszki Sarizki Anna Radács 2000, Hazsin Mária Somosújfalu 2000, Villec Mihály és Pál 1600, Makatura András Mocsármány 1400, Korecsko Szabol Anna Zsegnye 1200, Guttman Emil Sebeskellemes 1050, N. N. 1050, míg 1000 koronát jegyeztek a következők: Szinyei Merse István főispán, Vernóczy Ferenc, Földes Zoltánné, Zsebráczky Géza Bártfa, Friedländer Ella, Hoffmann József, Hartmann Emil, Schwarcz Sámuel, Bugos András Erdőske, Sisko Erzsébet Somosújfalu, Weisz Artur, Borony Jánosné, Rosenberg Jakab, Himits Mariska. Ezekon kívül még számos kisebb jegyzés eszközöltetett. Az összjegyzés kitesz eddig *553 tételben 1.325,850 koronát.*

Nyugtázás. Az Eperjesi Vöröskeresztfiókgylet javára a következő adományok folytak be május 28-ikától június 4-ikéig: 100 kor.: Dahlström Anna, egy díszes virágkosár adományának eladásából befolyt összeg, 50 kor.: Szinyei Merse István június hóra, 2250 kor.: Miniszteri kirendeltség tisztikara, június hóra, 6 kor.: özv. Ladomérszkyne Debrő Margit Girált, 416 kor.: Klein Mór Szentmihályfalva, 2 kor.: Pollák Lipót Szentmihályfalva, 1—1 kor.: Scsavnyiczky Imre, Fabián János, Demko István Szentmihályfalva, amelyekért hálás köszönetet mond *az elnökség.*

Tanítóknak a közigazgatási irodai munkában kisegítőleg való igénybevehetése. A vall.- és közokt.-ü. miniszter rendeletileg értesítette a tanfelügyelőségeket, hogy a háborúval összefüggő rekvirálásokkal kapcsolatos munkálatokra, valamint a háború tartama alatt az iskolai nagyszünetidőben a körjegyzői irodákban felhalmozódott munkákra és általában a közigazgatásban feltétlenül szükséges és el nem halasztható megfelelő más teendőket ellátásánál kisegítőleg az összes állami és községi elemi iskolai tanerők, mint állami, illetőleg köztisztviselők a törvény-

hatóság vezetőjén vehetők. A felelő felhasználásának egyházi főhatóság jegyezzük, hogy tagja már eddig igazgatási hatóság

Hadikölcsön

Eperjesi Takarékpénztár hadikölcsön-jegyzése határidő alatt is. Újabb jegyzések 4-ikéig a következők: Senay József Eperjesi 8000—8000 kor., Kún Sándor Steller Johanna Budapest, gróf 5000—5000 kor., Moskowicz Alice Mária N. Sáros 3000—3000 kor., Péterné Eperjesi rovszky János Eperjesi Ker. M. 2000—2000 kor., Lajos Eperjesi Alsómérk 1400 mány 1200 kor., 1100 kor., özv. P. Lipót Héthárs, Sárosi ev. egyházi Budamér, Sikora András Finta, 1000—1000 kor. nán aluli jegyzése 4-ikén összesen 1000 koronában 1900 kor. n. é., m

Megjelent a

krónikája, a Pesti Ez a pompás kiállítás és száz szennációk küzdelem érdekes fényképek, csataképtossá az album pedig a háború hadieszköz világos megtalálja az olvasómuló albumot, amely nevű kiváló író — haditudósító — szer PESTI NAPLÓ mindent (Budapest, VI. Vilmos feltételek mellett.

A «Vasárnap

köszöni száma megkezdő vonatkozó képek kezű számokban szívesen érdekes csoport honvédhuszárok hőészaki harctéren, híres csapatát, amely az oroszok harcát is mind a harctér Szépirodalmi olvasó Strug András regény cikk Macchiavelliről a Lusitániáról, a harovatok: Irodalom-lálozás stb. A Vas negyedévre 5 koron 6 korona. Megrend kiadóhivatalában (E-4.). Ugyanitt megrend legolcsóbb ujság a 2 korona 40 fillér.

hatóság vezetőjének rendelkezései szerint igénybevehetők. A felekezeti el. isk. tanerők megfelelő felhasználásának elrendelése iránt a miniszter az egyházi főhatóságokat is megkereste. Itt megjegyezzük, hogy a megye tanítóságának legtöbb tagja már eddig is önként segédkezett a közigazgatási hatóságoknak.

Hadikölcsön-jegyzés Eperjesen. Az Eperjesi Takarékpénztárnál a második hadikölcsön-jegyzések a meghosszabbított jegyzési határidő alatt is igen szép eredménnyel folynak. Újabb jegyzések f. évi május 27-ikétől június 4-ikéig a következők: Schwarcz Árpád Eperjes, Senay József Eperjes 10,000—10,000 korona, Fried Simon Eperjes, Tomcsák János Kisszeben 8000—8000 kor., Szakmáry Gézáne Bártfa 5100 kor., Kún Sándor Eperjes, Gál Anna Eperjes, Steller Johanna Szepesváralja, báró Ghillány Imre Budapest, gróf Wengerszky Húgóné Alsósebes 5000—5000 kor., Bányász András Nagysáros, Moskowitz Alice Eperjes 4000—4000 kor., Gutasi Mária N. Sárosdubrava, Klefner Gyula Eperjes 3000—3000 kor., Podhajeczky Miklós Borosnya 2800 kor., ifj. Meliorisz Kálmán Kissáros, Szuszán Péterné Eperjes, Tomanek József Tótsóvár, Zborovszky János Alsómérk, Varga Bertalan Eperjes, Eperjesi Ker. Munkásbiztosító Pénztár Eperjes 2000—2000 kor., Csamak György Deméte, Badjura Lajos Eperjes 1500—1500 kor., Dupej György Alsómérk 1400 kor., Bombik Barbara Mocsármány 1200 kor., Kmezc Borbála Deinekakasfalva 1100 kor., özv. Puchert Gyuláné Eperjes, Krischer Lipót Héthárs, zebegnői Dienes Lajos Eperjes, Sárosi ev. egyházmegye Segélyegyleti Pénztára Budamér, Sikora András Alsómérk, Andrejkovics András Finta, Bidovszky János Sósgyűlvész 1000—1000 kor. Ezekon kívül 33 tétel 1000 koronán aluli jegyzések. A jegyzés eredménye június 4-ikén összesen 971,000 kor. névértékben. — Mult számunkban Szankay László jegyzése tévesen 1000 koronában lett közölve, holott ez helyesen 1900 kor. n. é., mit ezennel helyesbítünk.

Megjelent a háború első nagyszabású képes krónikája, a PESTI NAPLÓ «Háborús Albuma». Ez a pompás kiállítású, nagyszerű díszmű száz és száz szenzációs képben tárja elénk a világháború érdekes és megrázó eseményeit. Művészi fényképek, csataképek, arcképek teszik változatosabbá az album képanyagát; a szövegrészben pedig a háború naptárán kívül az összes modern hadieszköz világos és népszerű magyarázatát is megtaláljuk az olvasó. A minden várakozást felülmúló albumot, amelyet Tábori Kornél, az ismert nevű kiváló író — aki maga is működött mint haditudósító — szerkesztett, ingyen megkapja a PESTI NAPLÓ minden előfizetője a kiadóhivatalban (Budapest, VI., Vilmos császár-út 53.) meg tudható feltételek mellett.

A «Vasárnapi Ujság» május 23-iki, pünkösd száma megkezdte a nagy galicziai diadalunkra vonatkozó képek közlését — erről majd a következő számokban szenzációs képek lesznek. Egy igen érdekes csoportja a képeknek a magyar honvédhuszárok hősi szereplését mutatja be az északi harctéren, — közte Korbuly főhadnagy híres csapatát, amely oly fényes sikerrel portyázott az oroszok harcverona mögött. A többi képek is mind a harctér érdekességeit mutatják be. Szépirodalmi olvasmányok: Szemere György és Strug András regényei, Szöllősi Zsigmond tárcája, cikk Macchiavelliről. Egyéb közlemények: képek a Lusitániáról, a háború napjai s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, Sakkjáték, Halálozás stb. A VASÁRNAPI UJSÁG előfizetési ára negyedévre 5 korona, a VILÁGKRÓNIKÁ-val együtt 6 korona. Megrendelhető a VASÁRNAPI UJSÁG kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.). Ugyanitt megrendelhető a KÉPES NÉPLAP, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félre 2 korona 40 fillér.

A sárosvármegyei menekültek javára június 8. és 10-ikén *jótékonycéltű előadások* lesznek az *Uránia-színházban*. Tekintettel a jótékony célra, felhívjuk az eperjesi adakozó közönséget, hogy e humánus vállalkozást támogassa.

Legjobb minőségű férfi-fehérműek Ambrózy Bélánál.

Finomliszt-utalványok. Értesüléssünk szerint a mai naptól kezdve a kereskedők minden 2½ kgr. kenyérliszthez a ¼ kgr. főzöliszten felül még ¼ kgr. finom lisztet is kötelesek kiadni, tekintet nélkül arra, hogy az utalványra rá van-e írva vagy nincs. E rendelkezés következtében azonban ezentúl külön finom lisztre szóló utalványokat nem lehet kapni. Az eddig kiadott finomliszt-utalványok azonban továbbra is érvényben maradnak.

Nincsen jobb szájápolószer

Ara: nagy üveg 2.— k, kis üveg 1.20 k.

Rendőri vizsgálat. Saly Győző rendőrkapitány egy vegyész-szakértő közbejöttével az elmúlt hétfőn megvizsgálta az összes kórházakat, vendéglőket és a helyi piacot.

Teljes lakásberendezések *Gottlieb Leo* Butor Ipar Vállalatánál, Eperjes, Fő-utca 22. sz. Telefon 152.

120,000 dollár, azaz 600,000 koronába került az a maga nemében páratlanul álló filmszenzáció, mely Kleinschmidt kapitány vakmerő bravuros vadászalandjait tárja szemünk elé, ezen négy részből álló film azért aratott oly kiváló sikert, mert amit eddig csak híres kutatók leírásából ismertünk, most meglevenítve a kinematográfia tárja elénk. Hogy ezen filmsoda létrejöhesse, nemcsak pénzre, sok pénzre volt szükség, hanem egy olyan kiváló tudósra, mint Kleinschmidt kapitány s ez az eredmény ennek a Németországból elszármazott amerikaiak kiváló kitarlásának köszönhető. A legutóbbi budapesti bemutaton a Magyar Földrajzi Intézet 50 kiváló tagja nézte végig Kleinschmidt kapitány északsarki utazásait, amely előadás végén egyhangulag állapították meg a legkiválóbb magyar tudósok, hogy ehhez fogható a filmtéchnika még nem produkált, és — tudunkkal — lépéseket tettek, hogy e végtelenül tanulságos filmből egy példányt a kormány vásároljon meg. Úgy tudjuk, hogy ezen akció sikerrel végződött és egy példány már a kormány tulajdonát képezi. Nem volna teljes méltatásunk, ha meg nem emlékeznénk még az Uránia vezetőségéről, amely már annyiszor megmutatta, hogy nemcsak léhaságokat, de komoly ügyet is szolgálhat egy szakértelemmel vezetett mozi. Reméljük, hogy ezt az igazán csodálatos filmet az eperjesi intelligencia minél nagyobb számban fogja felkeresni, annál is inkább, mert e film drágasága miatt nem igen hozható újra másorra. Az előadásokat szombaton és vasárnap tartja meg az Uránia rendes helyárrakkal.

TANÜGY.

Gondnoksági elnöki kinevezetés. Vármegyénk főispánja a nagysárosi állami eliskola gondnokságánál megüresedett elnöki tisztségre *Koncs Ödön* ottani új r. kath. esperesplébánost nevezte ki.

Segély. A vallás- és közokt.-ügyi miniszter *Kendrovssky János* nyugalmazott g. kath. elemi isk. tanító, eperjesi lakos részére 40 kor. segélyt engedélyezett.

Tanonciskolai tanítók tanfolyamának elhalasztása. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a kiadott rendelete értelmében — a jelenlegi rendkívüli állapotokra való tekintettel — az iparos- és kereskedő-tanonciskolai tanítók továbbképzésére szervezett nyári tanfolyamok idei II-ik részének megtartását a folyó tanév szünetidejéről a jövő tanév szünetidejére halasztotta el, s új továbbképző-tanfolyamokat sem óhajt a folyó évben szervezni.

Elhalálozás. *Kopcsák Ferenc* tótraszlaviczai áll. el. isk. igazgató-tanító május 30-ikán, életének 51-ik és áldásos működésének 29-ik évében, nagyszámú család hátrahagyásával rövid betegség után váratlanul elhunyt. A megboldogult ig. tanító eleinte a községnek felekezeti tanítója volt, majd az iskolának államosításával állami tanítója lett. Kiváló működése folytán az iskola igazgatójává lépett elő. Elismerésben is volt része: az eperjesi Széchenyi-körtől a magyar nyelv sikeres tanításáért és terjesztéséért jutalomdíjat és elismerő-oklevelet is kapott. Temetése őszinte részvét mellett folyt le, melyen számos kartárs is megjelent. A kir. tanfelügyelőséget Rózsa György kir. tanf. iskolalátogató képviselte a temetésen. Megemlíthjük még Palyó Mihály magyar-kapronczai plébánosnak a temetésen a halott fölött mondott szívhöz szóló gyászbeszédét, melyvel a résztvevők között rendkívül mély hatást keltett.

Használjunk posta hadisegély-bélyeget!

Felelős szerkesztő: Kiadótulajdonosok:
Dvortsák Győző. Koós Ernő és Frigyes.

Vasúti menetrend.

Érvényes 1915. évi március hó 15-ikétől.

Kassa—Eperjes—Orló.

Kassa	ind.	e. 6 ²⁶	d. 12 ²⁶	r. 4 ²⁵
Hernádtihany	"	"	"	"
Hernádszentistván	"	6 ⁵⁵	"	4 ³⁸
Terebő	"	"	"	"
Abos	érk.	7 ¹⁵	12 ⁴⁴	4 ⁴⁸
Abos	ind.	7 ³⁵	12 ⁵⁵	4 ⁵⁹
Eperjes	érk.	8 ³¹	1 ²⁰	5 ²⁴
Eperjes	ind.	10 ⁰¹	"	"
Nagysáros	"	10 ³⁴	"	"
Kisszeben	"	11 ²⁵	"	"
Héthárs	érk.	11 ⁵⁸	"	"
Héthárs	ind.	12 ¹⁸	"	"
Pusztamező	"	1 ¹⁵	"	"
Orló	érk.	1 ⁴¹	"	"

Orló—Eperjes—Kassa.

Orló	ind.	e. 3 ⁵⁶	"	"
Pusztamező	"	4 ²⁸	"	"
Héthárs	érk.	5 ⁰⁴	"	"
Héthárs	ind.	5 ²⁰	"	"
Kisszeben	"	r. 6 ⁰³	"	"
Nagysáros	"	6 ⁴³	"	"
Eperjes	érk.	7 ⁰⁴	"	"
Eperjes	ind.	8 ³⁴	du. 3 ⁵⁵	e. 10 ²⁵
Abos	érk.	9 ³⁰	4 ²⁷	10 ⁵¹
Abos	ind.	9 ⁴²	4 ⁵⁷	11 ¹⁶
Terebő	"	"	"	11 ²¹
Hernádszentistván	"	de. 10 ⁰⁵	"	11 ²⁸
Hernádtihany	"	"	"	11 ³⁵
Kassa	érk.	10 ²⁵	5 ¹⁵	11 ⁴⁰

A Kassáról este 6 ó. 56 p.-kor induló és az Orlóról éjjel 3 ó. 56 p.-kor induló postavonatok csak igazolvány előmutatása ellenében használhatók.

Eperjes—Bártfa.

Eperjes	ind. d. u. 1 ⁴⁵	e. 9 ⁰⁴
Sebeskellemes	" " 1 ⁵⁵	" "
Alsósebes	" " 2 ⁰¹	9 ²⁹
Kapi	" " 2 ¹²	9 ⁵³
Fulyán	" " 2 ¹⁶	" "
Töltszék	" " 2 ²⁴	" "
Deméte	" " 2 ²⁸	10 ¹⁸
Magyarraszlavicza	" " 2 ⁴⁷	10 ⁵⁰
Oszikó	" " 2 ⁵⁴	11 ⁰²
Hertnek	" " 3 ⁰⁸	11 ⁴⁵
Kolossó	" " 3 ²⁴	12 ⁴²
Bártfa	érk. " 3 ³⁵	12 ⁵⁵

Bártfa—Eperjes.

Bártfa	ind. r. 4 ⁴⁶	e. 6 ⁴⁵
Kolossó	" " 5 ⁰⁴	6 ⁵⁷
Hertnek	" " 6 ⁰²	7 ¹⁴
Oszikó	" " 6 ²⁰	7 ²⁷
Magyarraszlavicza	" " 6 ⁴²	7 ⁴⁰
Deméte	" " 7 ⁰¹	7 ⁵³
Töltszék	" " —	7 ⁵⁶
Fulyán	" " —	8 ⁰²
Kapi	" " 7 ³¹	8 ⁰⁸
Alsósebes	" " 7 ⁴⁷	8 ¹⁷
Sebeskellemes	" " —	8 ²³
Eperjes	érk. " 8 ⁰⁷	8 ³²

Az Eperjesről este 9 ó. 04 p.-kor induló és Bártfáról reggel 4 ó. 46 p.-kor induló postavonatok csak igazolvány előmutatása ellenében használhatók.

Ne ijedjünk meg, de féljünk és óvatosak legyünk a járványokkal szemben!

Nagyszerűen bevált a harcúterén küzdőknel és általában mindenkinél mint legjobb

fájdalomcsillapító bedörzsölés

meghülés, rheuma, köszvény, influenza, torok-, mell- és hátfájás stb. esetében

Dr. Richter-féle

Horgony-Liniment. capsici compos.

Horgony-Pain-Expeller pótlelka.

Üvege K - 80, 140, 2 -.

Kapható gyógyszerüzletekben vagy közvetlenül az „Arany oroszlánhoz” címzett Dr. Richter-féle gyógyszerüzletben, Prága I, Elisabethstr. 5.

Hepenkénti szétkúrdítás.

PASZTERNÁK MANÓ

bútorszállítási vállalat :: Eperjes

Iroda Fő-u. 144. Lakás Kovács-u. 14. Telefon 105.

Költözködések

szakszerű, pontos lebonyolítása helyben és vidéken.

ÁRVERÉS.

1914. évi október 31-ikéig lejárt és nem rendezett zálogtárgyak június 21-ikén délelőtt 9 órakor fognak Fő-u. 127. sz. alatti üzlethelyiségemben nyilvános árverés útján eladatni. Jordán Adolf.

A sárosvármegyei **Kellemes** és **Sebessalgó** községek határában létező

haszonbérgazdaságomat

ezévi július 1-jén feloszlatom és ez alkalomból az egész élő és holt instrukciót, — az utóbbihoz tartozó, teljesen jó karban levő modern szeszfőzdei berendezéssel, cséplőgarnitúrával s több más gazdasági géppel — **szabadkézből eladom.**

Az eladás alá kerülő holt instrukció június 9-ikétől fogva a megnevezett községekben megtekinthető. Felvilágosítások dr. **Rosenthal** Adolf eperjesi ügyvédnél kaphatók.

Özv. dr. Glancz Gyuláné.

Steckenpferd-liliomtejszappan

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a/Elbe egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvendő szappan ellen való elismert hatásánál fogva s a bőr és szépség gondozásában való fölülmulhatatlanságáért. **Ezernyi elismerőlevél!** Sok legnagyobb kitüntetés! Bevásárlásnál óvatosság! Ügyeljen nyomatékosan a Steckenpferd védőjegyre és a cég helyes nevére! Darabja 1 koronáért kapható gyógyszerüzletekben, drogériákban, illatszertületekben stb. Hasonlóképpen kitűnő Bergmann Manera liliomkrémje (80 fillér egy tubus). Kitűnő szer női kezek gondozására.

Rohitschi ásványvizek:

Tempel-, Styria-, Donati-forrás, tisztán természetes töltésben.

Kitűnő gyógyvizek
gyomor- és bélbajok Orvosilag ajánlva!
(vérhas, hasmenés, tifusz)

hűgysav

Biztos cukorbetegség májbajok ellen.
gyógyeredmények!

Nagybani raktár Magyarország részére:
HOFFMANN JÓZSEF, Budapest, V., Báthory-u. 8.

Bútorszállításokat

szabad, zárt és nyitott kocsikban
valamint mindennemű árúk szállítását helyben és vidéken jutányos árak mellett vállal

BIRKENBAUM ADOLF

katonai kincstári szállító, Eperjes. Telefon 34.

Legjobb eredményt

érünk el, ha az EPERJESI LAPOKban hirdetünk!

MEGHÍVÓ

a Gazdasági, Kereskedelmi és Iparbank Részvénytársaság Bártfán

1915. évi június 24-én délután 2 órakor az intézet helyiségében tartandó **X-ik ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉRE.**

Napirend: 1. Jegyzőkönyvvezető kirendelése és két részvényes kiküldése a jegyzőkönyv hitelesítésére. 2. Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzletévről. 3. A felügyelő-bizottság jelentése. 4. Határozat a felmentvény iránt. 5. A tiszta nyereség felosztása. 6. Esetleges indítványok

Bártfa, 1915. május 29-ikén. **Dr. Artim Mihály s. k.,** társasági elnök.

Kivonat az alapszabályokból: 39. §. A közgyűlésen csak személyesen megjelenő oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, kinek részvénye a közgyűlést megelőzőleg legalább 30 nappal nevére iratott, a részvénykönyvbe bevezettetett és aki részvényét, illetve a részvényt és a meghatalmazást a módosított 39. § értelmében a kiküldött bizottságnál **f. évi június 21-ikén d. e. letétbe helyezte.**

Mérleg-számla.		Nyeresség- és veszteség-számla.	
Vagyon	Téher	Veszteségek	Nyerések
Készpénz .. 1275 69	Részvénytőke .. 180000 -	Költségek:	Nyeresség-áthozat 1913. évről .. 2245 -
Váltótárca .. 671203 91	Tartalékalap .. 37730 -	Tiszti-díjak .. 8144 96	Kamatok:
Jelzálog-kölcsön .. 195388 18	Házalap .. 1500 -	Üzleti költségek .. 5940 66	Váltó-kamat .. 54264 02
Kötvény-kölcsön .. 12850 60	1914. évi veszteségek tartalékalapja .. 14000 -	Ház- és irodabér (régii lakás) .. 545 -	Jelzálog-kölcsön-kamat .. 13983 12
Előleg-kölcsön .. 200 -	Takarék-betét .. 788526 64	Adók és közterhek .. 5038 42	Kötvénykölcsön-kamat .. 1289 38
Folyószámla: fedezet mellett .. 71191 -	Folyószámla-betét .. 6619 77	Intézeti ház adója .. 508 56	Folyószámla-kamat .. 5134 05
pénzintézetek .. 28135 82	Letétek folyószámlán .. 9662 72	Kamatok:	Folyószámlabetét-kamat .. 1272 05
Intézeti ház .. 77300 -	Házkölcsön .. 25000 -	Takarékbetét-kamat .. 33980 78	pénzintézetektől .. 13 28
Felszerelés .. 2250 -	Fel nem vett osztalék .. 602 -	Folyószámlabetét-kamat .. 215 85	Előleg-kamat .. 2424 02
Átmeneti hátr. kamatok .. 16377 07	Átmen. tét és kamatok .. 3159 66	Betétkamata .. 3421 87	Díjak és jutalékok .. 2011 54
	Egyenleg mint nyereség .. 9371 48	Házkölcsönkamat .. 1293 74	Házjövdelem .. 159 60
		Visszlesz. váltó-kamat .. 84 74	Megtérült leírt követelés ..
		Leírás:	
		Irodai felszerelésből .. 250 -	
		1914. évi kétes követelésekre előirányzott tartalék .. 14000 -	
		Nyeresség-áthozat 1913. évről .. 2245 -	
		1914. évi tiszta nyereség .. 7126 48	
		K. 82796 06	K. 82796 06

Bártfa, 1914. december 31-ikén. *Ezidei dotációval K 38,750-
Könyvelésért: **Schimkó János s. k.**
Az igazgatóság: **Justh Alfréd s. k.,** ügyvezető és pénztáros.
Szavkulics László s. k., ig. elnök. **Wiedmann Gusztáv s. k.** **Braunhutt Izrael s. k.** **Dr. Radács Gyula** (hadbavonult) **Szlabey Mátyás s. k.,** ig. alelnök.
Megvizsgálta s helyesnek találta a felügyelő-bizottság: **Horovitz M. Ch. s. k.** **Fudem Izrael s. k.** **Furia Károly s. k.,** rendes tag. **Nyemecz István s. k.,** elnök. **Szutórisz Róbert s. k.,** rendes tag.

E

Előfizetési tábla
Egész évre ..
Félévre ..
Negyedévre ..
Hirdetési díj: Egy példány egyszeri 15 f. Közlemények

A tan

A vallás- és nemrégben ren iskolákhoz, an s a tanárokat, ságot azokra a most dúló lenül le kell egyes iskolafar részleges, nem ben a közműv tényezőjéhez kulturális cél feladatokra, e nyítja kivétel Van oka az kedéséből főle mert hiszen a végigkorbácsó Azon maga melyeket a há kívül eső lege tottak, nemze katonafegyvert ket jelentették zőknek. Erkő nemzet, a nagy

A polgár

Elmondotta az 19 Faragó Mélyen tiszt 1914. évi júl rendes közgyűlé egy gyilkos mer előkészített vilá 1914. július tornyosulni haz éreztük mindnyá télye s nemzetűt Királyunk Ő Fé mindent megfor verbe hívta az Minden magy nak hazánk egés ségét s bizonyá éreztett hagyomár nem ismerő lel vert, hogy péld tani merészelte A Szerbia elle azonban rövid márvilághábor És ebben a séges szövetsége dül csak a mag De erős a h